

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार

वर्ष ४, अंक ३५]

मंगळवार, मे २९, २०१८/ज्येष्ठ ८, शके १९४०

पृष्ठे ३, किंमत : रुपये २३.००

असाधारण क्रमांक ६६

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम.

अनुक्रमणिका

सन २०१८ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक १४.— महाराष्ट्र महामार्ग अधिनियम यात आणखी सुधारणा पृष्ठे करण्यासाठी अध्यादेश. १-३

सार्वजनिक बांधकाम विभाग

मंत्रालय, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरू चौक, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक २९ मे २०१८.

MAHARASHTRA ORDINANCE No. XIV OF 2018.

 ${\rm AN~ORDINANCE} \\ {\rm FURTHER~TO~AMEND~THE~MAHARASHTRA~HIGHWAYS~ACT}.$

सन २०१८ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक १४.

महाराष्ट्र महामार्ग अधिनियम यात आणखी सुधारणा करण्यासाठी अध्यादेश.

ज्याअर्थी, राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नाही ;

१९५५ चा आणि ज्याअर्थी, यात यापुढे दिलेल्या प्रयोजनांसाठी, महाराष्ट्र महामार्ग अधिनयम यात आणखी सुधारणा ५५. करण्याकरिता महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी तात्काळ कार्यवाही करणे जीमुळे आवश्यक व्हावे अशी परिस्थिती अस्तित्वात असल्याबाबत त्यांची खात्री पटली आहे ;

त्याअर्थी, आता, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २१३ च्या खंड (१) द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, याद्वारे, पुढील अध्यादेश प्रख्यापित करीत आहेत:—

संक्षिप्त नाव व प्रारंभ.

- (१) या अध्यादेशास, महाराष्ट्र महामार्ग (सुधारणा) अध्यादेश, २०१८, असे म्हणावे.
- (२) तो, तात्काळ अंमलात येईल.

सन १९५५ चा ५५ याच्या कलम २ ची सुधारणा.

- महाराष्ट्र महामार्ग अधिनियम (यात यापुढे ज्याचा निर्देश "मुख्य अधिनियम " असा करण्यात आला १९५५ चा ^{अधिनियम क्रमांक} आहे) याच्या कलम २ मध्ये,—
 - (१) खंड (ओ) नंतर, पुढील खंड समाविष्ट करण्यात येईल:—
 - " (ओ-१) " हक्कदार व्यक्ती " याचा अर्थ, लागू असलेल्या कायद्यानुसार नुकसान भरपाईची रक्कम मिळण्यास हक्कदार असलेली व्यक्ती, असा आहे ;";
 - (२) खंड (स) ऐवजी, पुढील खंड दाखल करण्यात येईल:—
 - "(स) या अधिनियमात वापरलेल्या "बाधित कुटुंब " आणि "हितसंबंधित व्यक्ती " या संज्ञांना, भूमिसंपादन, पुनर्वसन व पुनर्वसाहत करताना उचित भरपाई मिळण्याचा आणि पारदर्शकतेचा २०१३ चा ₹٥. हक्क अधिनियम, २०१३ यात जे अर्थ नेमून दिलेले असतील, तेच अर्थ असतील.".

सन १९५५ चा सुधारणा.

- मुख्य अधिनियमाच्या कलम १९अ मध्ये, "भूमिसंपादन अधिकारी किंवा याबाबतीत त्याने प्राधिकृत ^{अधिनियम क्रमांक} केलेली इतर कोणतीही व्यक्ती यांनी " या मजकुराऐवजी, "भूमिसंपादन अधिकारी किंवा महामार्ग प्राधिकरण रा जलम १९अ ची किंवा याबाबतीत त्यांनी प्राधिकृत केलेली इतर कोणतीही व्यक्ती यांनी " हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.
- सन १९५५ चा अधिनियम क्रमांक ५५ याच्या कलम १९ब ची सुधारणा.
- मुख्य अधिनियमाच्या कलम १९ब मध्ये,—
 - (१) पोट-कलम (३) मधील परंतुकानंतर, पुढील परंतुक जादा दाखल करण्यात येईल :—
 - " परंतु आणखी असे की, राज्य शासन, पूर्ववर्ती परंतुकान्वये सर्वसाधारण आदेश काढतेवेळी, भूमिसंपादन, पुनर्वसन व पुनर्वसाहत करताना उचित भरपाई मिळण्याचा आणि पारदर्शकतेचा हक्क २०१३ चा अधिनियम, २०१३ याच्या पहिल्या अनुसूचीनुसार करावयाचे नुकसान भरपाईच्या रकमेचे निर्धारण ^{३०.} अणि दुसऱ्या व तिसऱ्या अनुसूचीमध्ये विनिर्दिष्ट केलेले पुनर्वसन व पुनर्वसाहत यासंबंधात बाधित कुटुंबांना हितकारक असणाऱ्या तरतुदींचे पालन करील.";
 - (२) पोट-कलम (१०) नंतर, पुढील परंतुक जादा दाखल करण्यात येईल :—
 - " परंतु, भूमिसंपादन अधिकारी किंवा लवाद हा, भूमिसंपादन, पुनर्वसन व पुनर्वसाहत करताना २०१३ चा उचित भरपाई मिळण्याचा आणि पारदर्शकतेचा हक्क अधिनियम, २०१३ खालील पहिल्या अनुसूचीनुसार ^{३०}. करावयाचे नुकसान भरपाईच्या रकमेचे निर्धारण आणि दुसऱ्या व तिसऱ्या अनुसूचीमध्ये विनिर्दिष्ट केलेले पुनर्वसन व पुनर्वसाहत यांसंबंधी, पोट-कलम (३) च्या पहिल्या परंतुका अन्वये काढण्यात आलेला राज्य शासनाचा सर्वसाधारण आदेश विचारात घेईल.".

सन १९५५ चा अधिनियम क्रमांक ५५ याचे कलम १९इ वगळणे.

मुख्य अधिनियमाचे कलम १९इ वगळण्यात येईल.

निवेदन.

राज्याने, महामार्गालगत ओळीने इमारती बांधण्यावर निर्बंध घालण्यासाठी, त्यावरील अतिक्रमणास प्रतिबंध करण्यासाठी व अतिक्रमणे हटवण्यासाठी, महामार्ग बांधण्यासाठी, ते सुस्थितीत ठेवण्यासाठी व त्यांचा विकास करण्यासाठी, सुधारणा आकार बसविण्यासाठी आणि इतर विविक्षत बार्बीसाठी महाराष्ट्र महामार्ग अधिनियम (१९५५ चा ५५) अधिनियमित केला आहे. उक्त अधिनियमाची कलमे १५ ते १९इ यांमध्ये, जमीन संपादन करणे, सर्वेक्षण करणे, आक्षेपांची सुनावणी करणे, भूमिसंपादनाची घोषणा करणे, ताबा घेणे, नुकसान भरपाईची रक्कम निश्चित करणे, रक्कम जमा करणे व ती प्रदान करणे आणि त्यांसंबंधीची संबंधित कार्यवाही करणे यांबाबतची तरतूद आहे.

- २. संसदेने, भूमिसंपादनासंबंधी एकसमान प्रक्रियेसाठी आणि ज्यांच्या जिमनी संपादित केल्या आहेत अशा व्यक्तींना न्याय्य व उचित भरपाई मिळण्याची सुनिश्चिती करण्यासाठी तरतूद करण्याकिरता, भूमिसंपादन, पुनर्वसन व पुनर्वसाहत करताना उचित भरपाई मिळण्याचा आणि पारदर्शकतेचा हक्क अधिनियम, २०१३ (२०१३ चा ३०) (यात यापुढे ज्याचा निर्देश "सन २०१३ चा अधिनियम " असा करण्यात आला आहे) अधिनियमित केला आहे. तथापि, भूमिसंपादन आणि बाधित व्यक्तींना नुकसान भरपाई देणे यांसंबंधी महाराष्ट्र महामार्ग अधिनियमातील तरतुदी ह्या भिन्न आहेत. ही विसंगती दूर करण्यासाठी, राज्य विधानमंडळाने सन २०१३ च्या अधिनियमात, भूमिसंपादन, पुनर्वसन व पुनर्वसाहत करताना उचित भरपाई मिळण्याचा आणि पारदर्शकतेचा हक्क (महाराष्ट्र सुधारणा) अधिनियम, २०१८ (२०१८ चा महा. ३७) (यात यापुढे ज्याचा निर्देश "सन २०१८ चा अधिनियम " असा करण्यात आला आहे) याद्वारे सुधारणा केली आहे. महाराष्ट्र महामार्ग अधिनियमासह विवक्षित राज्य अधिनियमांन्वये जमीन संपादन करण्यासाठी, सन २०१३ च्या अधिनियमाखालील पहिल्या अनुसूचीनुसार करावयाचे नुकसान भरपाईच्या रकमेचे निर्धारण आणि दुसऱ्या व तिसऱ्या अनुसूचीमध्ये विनिर्दिष्ट केलेले पुनर्वसन व पुनर्वसाहत यांसंबंधीच्या तरतुदी लागू करण्याकिरता, त्यामध्ये कलम १०५-क समाविष्ट केले आहे.
- ३. महाराष्ट्र महामार्ग अधिनियमाच्या तरतुदीनुसार ज्यांच्या जिमनी संपादित केल्या आहेत अशा व्यक्तींना त्या अन्वये अशा जिमनीच्या संपादनाबद्दल उचित भरपाई मिळेल, त्यांचे पुनर्वसन व पुनर्वसाहत करण्यात येईल याची सुनिश्चिती करण्यासाठी, सन २०१८ च्या अधिनियमाच्या कलम १०५-क च्या तरतुदीनुसार महाराष्ट्र महामार्ग अधिनियमात योग्य त्या सुधारणा करणे इष्ट वाटते.
- ४. राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नाही आणि उपरोक्त प्रयोजनांसाठी कायदा करण्याकरिता, महाराष्ट्र महामार्ग अधिनियमात सुधारणा करण्यासाठी महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी तात्काळ कार्यवाही करणे जीमुळे आवश्यक व्हावे अशी परिस्थिती अस्तित्वात असल्याबद्दल त्यांची खात्री पटली आहे, म्हणून, हा अध्यादेश प्रख्यापित करण्यात येत आहे.

मुंबई, दिनांक २८ मे २०१८. चे. विद्यासागर राव, महाराष्ट्राचे राज्यपाल.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

आशिष कुमार सिंह, शासनाचे प्रधान सचिव.